

„Prognoza oddziaływania na środowisko
Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra
na lata 2009 – 2012
z perspektywą do roku 2016”

Zespół projektowy:
Paweł Czupryn
Karol Dudka

Spis treści

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawy prawne opracowania prognozy	3
1.2. Cel prognozy.....	3
1.3. Zakres prognozy	4
1.4. Metodologia wykonania prognozy	5
2. Główne założenia aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra	6
2.1 Cele	6
2.2 Założenia alternatywne	8
3. Dokumenty nadrzędne i wytyczone przez nie cele z zakresu z ochrony środowiska.....	9
3.1. Polityka Ekologiczna Państwa.....	9
3.2. Plan Gospodarki Odpadami w Województwie Zachodniopomorskim	10
3.3. Strategia rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.	11
3.4. Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu polickiego.....	12
4. Aktualny stan środowiska.	12
4.1. Wody powierzchniowe.	12
4.2. Wody podziemne.	13
4.3. Gospodarka ściekowa.....	14
4.4. Stan powietrza atmosferycznego.	15
4.5. Klimat akustyczny.	15
4.6. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	16
4.7. Jakość gleb.....	16
4.8. Zasoby przyrodnicze gminy.....	17
4.9. Ogólny stan gospodarki odpadami.....	17
5. Zaniechanie realizacji PGO	18
6. Oddziaływanie na środowisko realizacji PGO.....	18
7. Zapobieganie i ograniczanie ujemnych oddziaływań na środowisko.....	19
8. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją PGO.....	19
9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	20
10. Podsumowanie.....	22
11. Bibliografia.....	22

Spis tabel

Tabela 1. Cele krótkookresowe i średniookresowe przyjęte w „Planie Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.	6
Tabela 2. Działania krótkoterminowe 2009 – 2012 w zakresie odpadów komunalnych i podobnych, wariant I i wariant II.	8
Tabela 3. Dane dotyczące wód powierzchniowych oraz ich dorzeczy na terenie gminy Dobra.	13
Tabela 4. Odbiór ścieków z poszczególnych miejscowości gminy Dobra w roku 2008.....	14
Tabela 5. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej wraz z częstotliwościami.....	16
Tabela 6. Struktura użytkowa gleb gminy Dobra.....	16

1. Wstęp

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227) „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

W celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, organ administracji publicznej – Wójt Gminy Dobra, na podstawie zapisu art. 51 ust. 1 w/w ustawy, został zobowiązany do sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Planu.

1.1. Podstawy prawne opracowania prognozy

Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz 1227),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2008r. Dz. U. nr 25 poz. 150 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach raz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2001r. nr 2001, poz. 1085),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251).

Zakres opracowania prognozy został zaopiniowany zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227) przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

1.2. Cel prognozy

Głównym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są rozważane na równi z innymi celami i priorytetami. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Należy podkreślić, iż podlegający ocenie dokument „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, jest w swym założeniu dokumentem ogólnym, a niniejsza ocena oddziaływania na środowisko może mieć jedynie charakter jakościowy.

1.3. Zakres prognozy

Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu prognozy określone zostały w opinii sanitarnej z dnia 08.02.2010 r. wydanej przez Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Szczecinie na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 122 z 2006 r. poz. 851 z późn. zm.), w związku z art. 53 i art. 58 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,

- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Prognoza przedstawia również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.4. Metodologia wykonania prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” została sporządzona zgodnie z wymaganym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz 1227).

W opracowaniu wykorzystano także:

- *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*,
- *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010*,
- *„Plan Gospodarki Odpadami Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2003 - 2015”*,
- *Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu polickiego*.

W załączniku nr 1 przeprowadzono analizę i ocenę oddziaływania „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” posługując się tabelą przedstawiającą następujące typy oddziaływania na środowisko:

- bezpośrednie,
- pośrednie,
- wtórne,
- pozytywne,
- negatywne,
- skumulowane,
- krótkoterminowe,
- długoterminowe,
- stałe,
- chwilowe,

na następujące elementy środowiska:

- różnorodność biologiczna,
- NATURA 2000,
- ludzie,
- rośliny,
- zwierzęta,
- powietrze woda,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

2. Główne założenia aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra.

„Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” został sporządzony w celu określenia aktualnych warunków, wymagań oraz zadań niezbędnych do realizacji z zakresu gospodarki odpadami.

Samorząd gminy ma obowiązek aktualizacji planu gospodarki odpadami nie rzadziej niż co 4 lata, obowiązek ten wynika z art. 14 ust. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251).

Plan gospodarki odpadami określa cele oraz priorytety z zakresu gospodarki odpadami, rodzaj i harmonogram działań związanych z gospodarką odpadami oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne i środki finansowe.

2.1 Cele

Biorąc pod uwagę cele, wynikające z dokumentów wyższego rzędu oraz aktów normatywnych, w „Planie Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” wyznaczono następujące cele krótkookresowe i średniookresowe dotyczące gospodarki odpadami w gminie.

Tabela 1. Cele krótkookresowe i średniookresowe przyjęte w „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.

Zakres	Cele	
	Krótkookresowe (2009-2012)	Średniookresowe (2013-2016)
Odpady komunalne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców najpóźniej do końca 2009 r. 2. Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2010, najpóźniej do końca 2010r. 3. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych, w tym wielkogabarytowych, (mebli i innych dużych odpadów), budowlanych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych. 2. Kontynuacja edukacji ekologicznej ze szczególnym uwzględnieniem szkół i przedszkoli. 3. Redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 85% odpadów wytwarzanych w 2014 r. i 80% wytwarzanych w 2016 roku.

Odpady ulegające biodegradacji	1. Selektowne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji. 2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2010 r. więcej niż 75% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	1. Doskonalenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. 2. Zmniejszanie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w 2013 i 2018 roku do: a) nie więcej niż 50% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku; b) nie więcej niż 35% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.
Odpady niebezpieczne (w strumieniu odpadów komunalnych)	1. Selektowne zbieranie odpadów niebezpiecznych w tworzonych gminnych punktach zbierania odpadów niebezpiecznych (GPZON) i gminnych punktach zbierania odpadów problemowych (GPZOP).	1. Kontynuowanie selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych w ramach gospodarowania odpadami w wyznaczonych w planie rejonach.
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	1. Rozbudowa systemu selektywnego zbierania i odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w celu osiągnięcia od 1 stycznia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych województwa w wysokości, co najmniej 4 kg/mieszkańca/rok.	1. Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w celu osiągnięcia założonych poziomów odzysku i recyklingu.
Odpady zawierające azbest	1. Sukcesywnie usuwane z gospodarstw domowych i innych obiektów budowlanych, w oparciu o istniejące programy gminne i miejskie, wyrobów zawierających azbest. 2. Stwarzanie możliwości częściowego finansowania przez fundusze ochrony środowiska kosztów związanych z usuwaniem azbestu z otoczenia.	1. Kontynuowanie usuwania wyrobów zawierających azbest z otoczenia.
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	1. Rozbudowa systemów selektywnego zbierania tego typu odpadów w oparciu o stacjonarne i mobilne punkty zbierania, w celu osiągnięcia do 2010 roku 50% odzysku.	1. Kontynuowanie selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów w celu osiągnięcia w 2018 roku 80% odzysku.
Komunalne osady ściekowe	1. Sukcesywnie wdrażanie termicznego unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych wytworzonych przez mieszkańców gminy Dobra.	1. Kontynuowanie metody termicznego unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych.
Odpady opakowaniowe	1. Selektowne zbieranie odpadów opakowaniowych w celu poddania ich procesom odzysku i recyklingu.	1. Kontynuowanie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w celu zapewnienia osiągnięcia zakładanych poziomów odzysku i recyklingu.

2.2 Założenia alternatywne

Art. 51.2. pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku opracowywania „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, już na etapie samego tworzenia dokumentu, samorząd gminny dokonał wyboru spośród wielu możliwych wariantów, tych przedsięwzięć, których realizacja przyczyni się do poprawy gospodarki odpadami, a co za tym idzie stanu środowiska na terenie gminy. Kryteriami jakimi kierowano się przy podejmowaniu decyzji były zarówno aspekty ekologiczne jak i ekonomiczne.

Podczas wyznaczania zadań przeznaczonych do realizacji, określone zostały dwa warianty działań.

Tabela 2. Działania krótkoterminowe 2009 – 2012 w zakresie odpadów komunalnych i podobnych, wariant I i wariant II.

Lp.	Rodzaj i zakres działań	Jednostka administracyjna odpowiedzialna za realizację	Lata realizacji działań
WARIANT I			
1.	Uchwalenie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i dostosowanie zawartych w nim przepisów do Planu Gospodarki Odpadami	Gmina	2009
2.	Zwiększenie ilości kontenerów do zbiórki selektywnej, koszy ulicznych łącznie z naprawami i odtworzeniem	Gmina	2009-2012
3.	Edukacja i propaganda	Gmina	2009-2012
4.	Zwiększenie dostępności informacji o systemie gospodarki odpadami	Gmina	2009
5.	Zbiórka selektywna surowców wtórnych	Gmina, Przedsiębiorcy – firmy wywozowe	2009-2012
6.	Współdziałanie przy wdrażaniu systemów zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych	Gmina, Organizacja Odzysku, Przedsiębiorca	2009-2012
7.	Likwidacja dzikich wysypisk oraz transport i unieszkodliwianie zebranych z nich odpadów	Gmina, Przedsiębiorca	2009-2012
8.	Sprzątanie ulic, placów i przystanków Usuwanie zwłok zwierzęcych Porządkowanie terenów gminnych Odbiór odpadów z obiektów komunalnych	Gmina, Przedsiębiorca	2009-2012
9.	Koordinowanie akcji wymiany pokryć eternitowych, dofinansowywanie unieszkodliwiania odpadów eternitu	Gmina,	2009-2012
10.	Inicjowanie akcji informacyjno edukacyjnych dotyczących selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych	Gmina, Przedsiębiorca, Organizacja Odzysku	2009-2012

11.	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest ze środowiska.	Gmina,	2009-2012
12.	Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.	Gmina, Przedsiębiorca	2009-2012
13.	Kontrolowanie zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gmina,	2009-2012
14.	Sporządzanie sprawozdania z realizacji gminnego planów gospodarki odpadami	Gmina	2011

WARIANT II			
15.	Budowa i organizacja gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i problemowych	Gmina	2010 - 2011
16.	Zbiórka selektywna odpadów biodegradowalnych	Gmina i firmy wywozowe	2011 - 2012
17.	Zbiórka i unieszkodliwianie przeterminowanych leków	Gmina i Apteki	2010 - 2011
18.	Współdziałanie w zakresie pozyskiwania zużytych opon z gospodarstw domowych	Gmina, Przedsiębiorcy	2009-2012
19.	Współdziałanie przy wdrażaniu systemów pozyskiwania odpadów z budowy remontów i demontażu obiektów budowlanych.	Gmina, Przedsiębiorcy	2009-2012

3. Dokumenty nadrzędne i wytyczone przez nie cele z zakresu z ochrony środowiska

3.1. Polityka Ekologiczna Państwa

Polityka Ekologiczna Państwa obejmuje swoim zakresem lata 2009- 2012 i perspektywę do 2016r. Priorytety Polityki sformułowane zostały w 3 działach z podziałem na stan wyjściowy, cele średniookresowe do 2016 roku oraz kierunki działań w latach 2009- 2012:

1. W zakresie poprawy jakości środowiska:

- osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez uporządkowanie gospodarki ściekami komunalnymi oraz zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rozproszonych, trafiających do wód wraz ze spływami powierzchniowymi,
- spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza,
- minimalizacja zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem,
- wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. W zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

- zachowanie różnorodności biologicznej i ochrona krajobrazu,
- utrzymanie i rozwój terenów zieleni miejskiej.

3. W zakresie zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii:
- wprowadzanie nowoczesnych technologii w przemyśle i energetyce w celu zmniejszenia wodochłonności, materiałochłonności, energochłonności i odpadowości produkcji oraz redukcji emisji zanieczyszczeń do środowiska,
  - wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.
4. W zakresie zadań systemowych:
- zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do ustaleń zawartych we wszystkich dokumentach strategicznych i przeprowadzenia oceny skutków ekologicznych ich realizacji przed ich zatwierdzeniem,
  - upowszechnienie Systemów Zarządzania Środowiskowego,
  - zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,,
  - współpraca z sąsiednimi gminami.

3.2. Plan Gospodarki Odpadami w Województwie Zachodniopomorskim

1. Odpady komunalne

- objęcie 100% mieszkańców zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych, także stworzenie jednolitego systemu rejestracji wytwarzanych odpadów oraz odpadów odbieranych przez specjalistyczne firmy,
- określenie rozwoju selektywnej zbiórki surowców wtórnych,
- określenie rozwoju selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji
- ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji,
- recykling materiałów,
- oddzielenie odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych,
- oddzielenie odpadów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych,
- oddzielenie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

2. Odpady ulegające biodegradacji

- selektywna zbiórka odpadów ulegających biodegradacji,
- budowa instalacji do przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji,
- kompostowanie odpadów organicznych własnymi środkami dostępnymi w gminach,
- budowa instalacji do mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów.

3. Odpady opakowaniowe

- zwiększenie skuteczności i rozszerzenie zakresu selektywnej zbiórki,
- promowanie działań, prowadzących do zwiększenia popytu na produkty, zawierające materiały nadające się do recyklingu.

4. Odpady wielkogabarytowe

- planowana ilość odpadów wielkogabarytowych zbieranych selektywnie:
  - a) 2005 rok – 20%,
  - b) 2006 rok – 20%,
  - c) 2010 rok – 50%,
  - d) 2014 rok – 70%.

5. Odpady budowlane i rozbiórkowe

- planowana ilość odpadów budowlanych zbieranych selektywnie:
  - a) 2006 rok – 15%,
  - b) 2010 rok – 40%,
  - c) 2014 rok – 60%.

Podstawowym zadaniem długoterminowego programu strategicznego jest określenie długoterminowego rozwoju systemu gospodarki odpadami w województwie zachodniopomorskim.

3.3. Strategia rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.

1. Gospodarka wodno – ściekowa.

- poprawa stanu jakościowego wód oraz utworzenie systemu pozwalającego na racjonalne korzystanie z zasobów wodnych,

2. Ochrona powietrza.

- polepszenie jakości powietrza,
- ograniczenie emisji pyłów PM10, związków NO_x i SO_x, oraz lotnych związków organicznych (LZO),
- opracowanie programu wykorzystującego niekonwencjonalne źródła energii,

3. Ochrona przed hałasem.

- zmniejszenie uciążliwości związanych z hałasem oraz poprawa klimatu akustycznego.

4. Gospodarka odpadami.

- zbudowanie zamkniętego systemu gospodarowania odpadami z uwzględnieniem recyklingu wewnętrznego i wykorzystania odpadów,
- prowadzenie edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich eksploatacją,
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów.

5. Ochrona gleb i rekultywacja terenów zdegradowanych.

- zapobieganie zanieczyszczeniu gleb,
- wprowadzania zasad racjonalnego użytkowania gleb,
- rekultywacja gleb zdegradowanych.

6. Ochrona przyrody.

- rozwój obszarów chronionych na terenie województwa,
- zachowanie bioróżnorodności,
- zachowanie ekosystemów i siedlisk leśnych,
- zalesianie terenów o niskiej wartości rolniczej.

7. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

- edukacja ekologiczna mieszkańców województwa,
- dostęp do informacji dotyczących środowiska przyrodniczego.

3.4. Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu polickiego

1. Cel nadrzędny

- 100% mieszkańców Powiatu Polickiego, objętych zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych.

2. Cele operacyjne

- opracowanie gminnych planów gospodarki odpadami,
- przygotowanie opinii i przyjęcie planu powiatowego oraz planów gminnych zgodnie z ustawą o odpadach,
- organizacja kompleksowego systemu gospodarki odpadami na terenie całego powiatu (system powiatowy, polegający na współpracy między poszczególnymi gminami Powiatu Polickiego),
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych,
- opracowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji,
- opracowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
- opracowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów budowlanych,
- opracowanie systemu odbioru odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- opracowanie programów usuwania azbestu z terenu każdej gminy powiatu,
- utylizacja i przerób osadów ściekowych oraz osadów wydobywanych podczas rekultywacji zbiorników i cieków wodnych,
- prowadzenie edukacji ekologicznej,
- ochrona przed poważnymi awariami oraz sprostanie nowym wyzwaniom, czyli zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego.

4. Aktualny stan środowiska.

4.1. Wody powierzchniowe.

Gmina Dobra znajduje się w zasięgu regionów wodnych Dolnej Odry oraz niemieckiej rzeki Uecker. Jej powierzchnia to 110 km². Warunki hydrologiczne gminy są mocno związane z rzeźbą terenu wyznaczającą układ powierzchniowej sieci wodnej.

Do wód powierzchniowych mających największy wpływ na stosunki wodne na terenie gminy mają:

- rzeka Gunica,
- jezioro Świdwie,

Duży wpływ na stosunki wodne mają torfowiska i tereny leśne. Największe torfowiska znajdują się w okolicy jeziora Świdwie. Na terenie gminy Dobra występują częściowo udokumentowane surowce naturalne: piaski, pospółki i złoża torfów w zlewni rzeki Gunicy oraz torfowisko „Wołczkowo”. Zagrożenie powodziowe występuje wzdłuż rzeki Bukowej, dla której zagrożenie zwiększa się podczas nałożenia się czynników opadowych i roztopowych. Wzdłuż pozostałych cieków zagrożenie powodziowe było dotychczas znikome.

Dane dotyczące wód powierzchniowych na terenie gminy Dobra, zaczerpnięte z Programu Wodno – Środowiskowego kraju, zebrano w tabeli.

Tabela 3. Dane dotyczące wód powierzchniowych oraz ich dorzeczy na terenie gminy Dobra.

Kod SCWP*	Nazwa SCWP	Powierzchnia SCWP [km ²]	Powierzchnia gminy w SCWP [km ²]	Procent SCWP [%]
DO1001	Stobnica	70,598	11,272	15,97
DO1003	Gunica	223,649	97,708	43,69
DO1006	Obszar dorzecza Uecker w granicach RZGW Szczecin	14,660	1,375	9,38

- SCWP – scalona część wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe wykorzystywane są głównie do celów gospodarczych i komunalnych. Pokrywają one w pełni zapotrzebowanie występujące w regionie wodnym. Gmina nie przewiduje potrzeby wprowadzania ograniczeń w korzystaniu z wód powierzchniowych do powyższych celów pod warunkiem zachowania nienaruszalnego przepływu w ciekach.

W świetle aktualnie obowiązującego podziału jakościowego wód (podział pięciostopniowy), na terenie gminy Dobra nie występują wody bardzo dobrej jakości (klasa I). Zły stan sanitarny wód jest spowodowany wysokim stężeniem związków fosforu i azotu oraz wynikającą z nich eutrofizacją. Zanieczyszczenia te pochodzą zarówno z dopływu ze źródeł punktowych jak i obszarowych, stanowiąc poważny problem na terenie gminy. Badania stanu wód prowadzone od roku 1990 wskazują na stopniową poprawę ich jakości, jednak zmiany te są niewielkie i nie powodują zmian w klasyfikacji wód.

4.2. Wody podziemne.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia gminy Dobra w wodę pitną są wody podziemne. Zgodnie z prawem geologicznym i górniczym, zasoby wód podziemnych można podzielić na dyspozycyjne i eksploatacyjne. Te pierwsze ustala się dla obszaru bilansowego jako zasoby możliwe do zagospodarowania w określonych warunkach środowiskowych i hydrogeologicznych, bez wskazywania lokalizacji i warunków techniczno-ekonomicznych ujęć. Zasoby eksploatacyjne określają ilość wody możliwej do pobrania w określonej jednostce czasu. Ustala się je dla konkretnego ujęcia.

Stan ilościowy wód podziemnych na terenie gminy jest dobry i nie stwarza zagrożenia niedoborem dla tych wód i zależnych od nich ekosystemów.

Stan jakościowy wód podziemnych był badany w ramach krajowego monitoringu wód podziemnych. Badania wykonano w punkcie badawczym umieszczonym w miejscowości Rzędziny. Wody podziemne występujące w badanym punkcie należały do drugiej klasy jakości czyli wód o dobrej jakości. Główny wpływ na kształtowanie jakości wód podziemnych miały związki azotu (amoniak, azotany i azotyny) oraz związki żelaza i manganu. Zanieczyszczenia związane z azotem miały swoje źródło w czynnikach antropogenicznych powodujących przedostawanie się ścieków rolniczych, komunalnych i bytowych do wód podziemnych zalegających na płytkiej głębokości

Od 2006 roku na terenie gminy jest efektywnie prowadzony monitoring wód podziemnych. Projekt ten powstał przy współdziałaniu powiatu polickiego oraz niemieckiego powiatu Uecker-Randow. Funkcjonowanie tego wspólnego projektu przyczynia się do rozpoznania zasobów wodnych regionu oraz zapobiegania tworzenia się skupisk zanieczyszczeń w wodach podziemnych.

Większość mieszkańców gminy Dobra jest przyłączona do sieci wodociągowej (94,8). Sieć wodociągowa ma długość 101 km i posiada 3274 przyłącza. Pozostała część mieszkańców korzysta z indywidualnych studni. W 2008 roku średnie roczne zużycie wody przypadające na mieszkańca wynosiło 52,77 m³ wody co dało dobowe zużycie wody w gospodarstwach domowych na poziomie 145 dm³/mieszkańca/dobę oraz całkowitą liczbę wody zużytej na potrzeby ludności kształtującą się na poziomie 777,6 dam³.

4.3. Gospodarka ściekowa.

Do sieci kanalizacyjnej o długości 223,1 km podłączonych jest 85% mieszkańców (1925 przyłączy). W roku 2008 siecią tą zostało odprowadzonych 585000 m³ ścieków komunalnych. Po dodaniu do ścieków komunalnych wód opadowych, infiltracyjnych i przypadkowych uzyskuje się ilość ścieków docierających rocznie do komunalnych oczyszczalni ścieków. W tym przypadku liczba ta wynosi 853925 m³ co daje przepływ 2339,5 m³/dobę. Gmina Dobra posiada 3 komunalne oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 2599 m³/dobę obsługujące 11656 mieszkańców. Znajdują się one w Redlicy, Lubieszynie oraz Mierzynie. Gospodarstwa domowe niepodłączone do sieci kanalizacyjnej w większości posiadają zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Rozkład przyjętych do oczyszczalni komunalnych ścieków, wraz wodami różnego pochodzenia, w 2008 roku prezentował się następująco:

- oczyszczalnia ścieków w Redlicy – 703 371 m³ co daje przepływ 1927 m³/dobę przy przepustowości 2113 m³/dobę,
- oczyszczalnia ścieków w Mierzynie – 125 592 m³ co daje przepływ 344 m³/dobę przy przepustowości 400 m³/dobę,
- oczyszczalnia ścieków w Lubieszynie – 24 962 m³ co daje przepływ 68 m³/dobę przy przepustowości 86 m³/dobę.

Tabela 4. Odbiór ścieków z poszczególnych miejscowości gminy Dobry w roku 2008.

L.p.	Miejscowość	m ³ /rok
1	Bezrzecze	74 117
2	Buk	5 813
3	Dobra Szczecińska	83 494
4	Dołuje	24 013
5	Grzepnica	5 166
6	Kościno	10 960
7	Lubieszyn	15 660
8	Łęgi	2 284
9	Redlica	1 609
10	Rzędziny	5 116
11	Skarbimierzyce	15 354
12	Sławoszewo	1 354
13	Stolec	5 732
14	Mierzyn	286 548
15	Wąwelnica	4 069
16	Wołczkowo	43 705

4.4. Stan powietrza atmosferycznego.

Jakość powietrza na terenie gminy Dobra zależy nie tylko od lokalnych źródeł zanieczyszczeń lecz także od emisji ze źródeł znajdujących się na terenie Niemiec. Teren gminy znajduje się w strefie zagrożenia zanieczyszczeniami wydzielanymi przez „Zakłady Chemiczne Police”. Najistotniejszym problemem związanym z ochroną powietrza są zanieczyszczenia pyłowe. Źródła zanieczyszczeń pyłowych można zaliczyć do jednej z trzech grup: źródeł punktowych (emitory zakładów przemysłowych), powierzchniowych (sektor komunalno-bytowy) i liniowych (szlaki komunikacyjne).

Zgodnie z ustawą „Prawo Ochrony Środowiska”, wojewódzki inspektorat środowiska w Szczecinie dokonuje corocznej oceny jakości powietrza. Gmina Dobra znajduje się w strefie badań „Powiat Policki”. W tej strefie roczne ceny wykonywane są pod kątem stężenia związków takich jak: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, PM10, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P. Badania przeprowadzone w roku 2008 pozwoliły na zakwalifikowanie powietrza powiatu polickiego, co za tym idzie również gminy Dobra, łącznie do klasy A. Oznacza to, że na tym obszarze nie zostały przekroczone standardy jakości powietrza dla żadnego z badanych zanieczyszczeń. Na całym terenie województwa ponadto badaniu podlega ozon, którego stężenie przekracza długoterminowe standardy czego wynikiem jest zakwalifikowanie powietrza do klasy C.

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano zmniejszenie się emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł punktowych lecz wciąż zwiększa się emisja powierzchniowa i liniowa, której głównymi składnikami są zanieczyszczenia komunikacyjne do których należą CO i NO₂. Wyraźny spadek emisji zanotowano dla pyłów PM1, których głównym źródłem jest indywidualne ogrzewanie mieszkań. Powodem jest pełna gazyfikacja gminy. Na terenie gminy Dobra znajduje się sieć gazownicza dostarczająca mieszkańcom gaz ziemny o średnim ciśnieniu. Długość sieci wynosi 115 821 metrów i posiada 2641 przyłączy. Część miejscowości na terenie gminy jest w gaz zasilana dwustronnie.

4.5. Klimat akustyczny.

Głównym czynnikiem decydującym o klimacie akustycznym na terenie gminy Dobra jest ruch komunikacyjny. Na terenach zabudowy mieszkaniowej, podlegającej ochronie przed hałasem, zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie dróg krajowych, przy braku odpowiednich zabezpieczeń akustycznych, takich jak ekrany akustyczne, mogą wystąpić znaczne przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku. Na chwilę obecną w gminie nie zanotowano przekroczeń norm akustycznych dla hałasu związanego z komunikacją jednak biorąc pod uwagę wzrastającą ilość samochodów może stać się to problemem.

Nadmierny hałas może być także emitowany przez zakłady przemysłowe dlatego do obowiązków WIOŚ w Szczecinie należy kontrolowanie źródeł hałasu przemysłowego. Taka kontrola została przeprowadzona dla zakładu MABO w Mierzynie. W wyniku wykonywanych pomiarów, nie stwierdzono przekroczenia norm dopuszczalnego hałasu.

4.6. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Źródłami pól elektromagnetycznych na terenie gminy Dobra są:

- stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,

Najbardziej rozpowszechnionymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego w gminie są nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowych pracujących w paśmie 900MHz, 1800 MHz i wyższych częstotliwościach. Istnieją one w liczbie 24 sztuk usytuowanych w 14 lokalizacjach.

Tabela 5. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej wraz z częstotliwościami.

Miejscowość	Operator	Częstotliwość
Rzędziny	Orange	900 MHz
Wołczkowo	Plus	900 MHz
Bezrzecze, Zaściankowa 2	Plus	900 MHz/umts
Bezrzecze, Zaściankowa 3	Era	900 MHz/umts
Bezrzecze, Zaściankowa 4	Orange	umts
Mierzyn, Welecka 38	Play	umts
Mierzyn, Welecka 22	Plus	900 MHz
Mierzyn, Welecka 23	Era	900 MHz/1800 MHz/umts
Mierzyn, Welecka 23	Plus	900 MHz/1800 MHz/umts
Dobra	Orange	900 MHz/1800 MHz
Lubieszyn	Era	900 MHz
Lubieszyn	Plus	900 MHz/1800 MHz/umts
Lubieszyn	Play	umts
Buk	Plus	900 MHz/1800 MHz

Badania przeprowadzone przez WIOŚ w latach 2005 – 2008 nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

4.7. Jakość gleb.

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Szczecinie prowadzi monitoring gminnych gleb ornych mający na celu śledzenie zmian jakości użytkowanych gleb zachodzących, w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Gleby badane są pod kątem zawartości siarki siarczanowej, metali ciężkich, kwasowości i obecności WWA.

Tabela 6. Struktura użytkowa gleb gminy Dobra.

Użytkowanie	Powierzchnia [ha]
Grunty orne	4394
Sady	20
Łąki	994
Pastwiska	523
Grunty rolne zabudowane	258
Rowy	88
Ogółem	6277

Zakwaszenie gleb na terenie gminy jest bardzo duże. Ich przywrócenie do prawidłowego funkcjonowania wymaga wapnowania oraz ich odpowiedniego nawożenia. Zawartość metali ciężkich w badanych glebach nie wykracza poza limit ich naturalnego występowania. Gleby te charakteryzują się niską zawartością siarki.

Część terenów gminy nosiła znamiona degradacji. Należały one do kategorii C i o obejmowały tereny przemysłowe i komunikacyjne, w szczególności tam gdzie umieszczone były instalacje związane z dystrybucją paliw.

4.8. Zasoby przyrodnicze gminy.

Gmina Dobra posiadana swoim terenie obszary objęte ochroną prawną. Należą do nich:

- **pomniki przyrody** do których należą: 1 stanowisko orlika krzykliwego, 4 buki i 26 dębów szypułkowych, 5 jesionów, 3 platany i szpaler grabów,
- **Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000** do których należy Jezioro Świdwie (kod obszaru PLB320006). Obszar ten obejmuje 6 157,0 ha położonych w województwie zachodniopomorskim z których 3 014,4 ha należy do gminy Dobra.

Obszary chronione zajmują około 38% obszaru gminy, a na statystycznego mieszkańca przypada blisko 2900 m² tych obszarów.

Ważną częścią terenów gminy są lasy. Należą one do Nadleśnictwa Trzebież. Lasy na jego terenie można podzielić na 4 grupy: lasy rezerwatowe, lasy ochronne ogólnego przeznaczenia, lasy ochronne specjalnego przeznaczenia i lasy wielofunkcyjne. Wśród nich wyodrębniono: obszary o wybitnych walorach krajobrazowych i faunistycznych, stanowiska ochrony rzadkich gatunków, miejsca rozrodu i regularnego przebywania rzadkich gatunków, chronione siedliska przyrodnicze, sędziwe drzewa i grupy starych drzew oraz obiekty kultury materialnej. Tereny leśne Nadleśnictwa Trzebież zaliczane są w całości do I kategorii zagrożenia pożarowego. Bliskość aglomeracji miejskich skutkuje zwiększoną liczbą turystów stanowiących zagrożenie i potencjalne źródło ognia. Do innych źródeł pożarów należą podpalenia, przerzuty ogień z wypalania traw i nieużytków. Na taką sytuację ma również wpływ duża zwartość kompleksu, udział gatunków iglastych (71%), duży udział młodych drzewostanów (54%) i siedlisk borowych (65%) oraz bujny rozwój łatwopalnego runa.

4.9. Ogólny stan gospodarki odpadami

Ilość zbieranych w latach odpadów komunalnych na terenie gminy Dobra wzrasta z 2147,6 Mg w 2005 roku do 5556,31 Mg w 2008 roku. Jednostkowy wskaźnik zbierania odpadów komunalnych wyniósł 377,10 kg przypadających na jednego mieszkańca gminy rocznie i jest wyższy od wskaźnika średniego dla miasta Szczecina.

Przyjęta liczba mieszkańców wytwarzających odpady w gminie Dobra to **14 735** osoby (stan na koniec 2008 roku wg GUS). Ogólny wskaźnik masowy [kg/M/rok] planistyczny wyniósł 377,10 [kg/M/rok] przy zebranej ilości odpadów komunalnych w wysokości 5556,31 [Mg]. Po założeniu, że około 10% odpadów w gminie trafia do środowiska poza wszelką kontrolą wyliczono ilość odpadów wytwarzanych na **6111,94 Mg w 2008 roku. Zatem ilość odpadów wytworzonych na 1 mieszkańca w roku 2008 wyniósł 414,79 kg. Z 5556,31 Mg** zebranych w roku **2008** odpadów komunalnych wyselekcjonowano **2260,58 Mg**, przede wszystkim szkła, papieru i tektury, tworzyw sztucznych, odpadów wielkogabarytowych. Ilość wyselekcjonowanych odpadów w grupie odpadów komunalnych wyniosła 40,68%. Wskaźnik ten jest 10 krotnie wyższy aniżeli wskaźnik krajowy w tym zakresie. Ilość odpadów trafiających na składowiska (Dalsze i Rymań) to 1369,15 Mg , natomiast ilość odpadów trafiających na kwaterę składową w Leśnie Górnym to 1926,58 Mg. **Ilość odpadów nieszkodliwionych na składowiskach to 59,32%, czyli 3295,73 Mg.**

Z zebranych odpadów komunalnych, zdecydowana większość pochodziła z gospodarstw domowych (blisko **88%**). Z ogólnej ilości zmieszanych zebranych odpadów komunalnych, wysortowano **40,32%** frakcji do odzysku, z czego biologicznie unieszkodliwiono (kompostowanie) **993,52 Mg**, co stanowi **17,89%**. Masę **3295,73 Mg** zmieszanych odpadów komunalnych umieszczono na składowiskach co stanowi **59,32%**. Taki sposób postępowania z odpadami komunalnymi w gminie Dobra przewyższa znacznie osiągnięte wskaźniki krajowe w tym zakresie. Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w gminie Dobra jest uzależniona od liczby mieszkańców i systematycznie wzrasta. Gmina Dobra nie posiada składowisk odpadów komunalnych. Odpady przekazywane są na składowisko w Dalszem, gmina Myślibórz, Leszczyn – Kalina gmina Rymań i do Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym gmina Police. Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym Zakład rozwiązuje gospodarkę odpadami w sposób kompleksowy.

5. Zaniechanie realizacji PGO

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” mają z założenia na celu poprawę stanu gospodarki odpadami oraz środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu, wzrostem inwestycji przemysłowych i poziomu konsumpcji, brak realizacji programu prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zapisów zawartych w „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, to:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków oraz zanieczyszczaniem ich przez wytwarzane odpady,
- zmniejszanie się zasobów wodnych,
- postępująca degradacja gleb i utrata ich dla rolnictwa,
- utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradacja walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości powietrza,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

W przypadku gdy „Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” nie zostanie wdrożony negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać.

6. Oddziaływanie na środowisko realizacji PGO

Do przedsięwzięć, realizowanych na terenie gminy Dobra w ramach „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, które potencjalnie mogą znacząco oddziaływać na środowisko należą:

- z zakresu gospodarki odpadami niebezpiecznymi, wchodzącymi w skład odpadów komunalnych:
  - Budowa i organizacja gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i problemowych (działanie określone w wariantcie II),
  - Usuwanie i unieszkodliwianie materiałów zawierających azbest (działanie określone w wariantcie I).

Szczegółowa analiza i ocena oddziaływania „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” na poszczególne elementy środowiska została przedstawiona w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

7. Zapobieganie i ograniczanie ujemnych oddziaływań na środowisko

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim inwestycje w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z budowa i organizacja gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i problemowych, a także usuwaniem i unieszkodliwianiem materiałów zawierających azbest, można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Mając na uwadze zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

8. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją PGO

Realizacja „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” nie tworzy żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227) „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

W celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, organ administracji publicznej – Wójt gminy Dobra, na podstawie zapisu art. 51 ust. 1 w/w ustawy, został zobowiązany do sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu.

Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu prognozy określa ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227).

Zakres opracowania niniejszej prognozy został zaopiniowany zgodnie z art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227) przez Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie.

W niniejszej ocenie zawarto:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- określenie analizę i ocenę:
  - istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
  - przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe na środowisko, a w szczególności: ludzi, wodę, powietrze i powierzchnię ziemi z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na warunki życia i na zdrowie ludzi, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

W prognozie oddziaływania na środowisko „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” opisano aktualny stan środowiska przyrodniczego na terenie gminy oraz obecny system gospodarki odpadami komunalnymi. Określono także wpływ planowanych inwestycji na środowisko.

Jak wynika z opisu, obecny stan środowiskowy gminy różni się dla poszczególnych jej elementów. Wody występujące na jej terenie nie stwarzają zagrożenia niedoborem wodnym i w pełni pokrywają lokalne zapotrzebowanie. Różnice pojawiają się w klasie jakościowej wód. Na terenie gminy Dobra nie występują wody bardzo dobrej jakości co spowodowane jest nadmiarem występowania fosforu i azotu. Wody podziemne zasilające gminę w wodę pitną są dobrej jakości (klasa II). Na terenie gminy Dobra znajduje się sieć kanalizacyjna o łącznej długości 223,1 km obsługująca 85% mieszkańców. Sieć tą obsługują trzy oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 2599 m³/dobę. Wśród planowanych inwestycji znajdują się plany rozbudowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Mierzynie, Dobrej, Wołczkowie i Dołujach. Ich przewidywany wpływ na środowisko został szeroko opisany w załączniku 1.

Stan powietrza atmosferycznego gminy Dobra jest zależny nie tylko od lokalnych źródeł zanieczyszczeń lecz także od źródeł emisji znajdujących się na terenie Niemiec oraz „Zakładów Chemicznych Police”. Badania przeprowadzone 2008 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza. Wśród planowanych inwestycji znajdują się termomodernizacje budynków, które podczas ich realizacji mogą wpłynąć na jakość powietrza (załącznik 1). Klimat akustyczny występujący na terenie gminy Dobra jest kształtowany głównie przez hałas komunikacyjny. Do tej nie zanotowano przekroczeń norm lecz zwiększające się natężenie ruchu samochodowego i planowane inwestycje mogą spowodować wzrost hałasu. Na terenie gminy występują źródła promieniowania elektromagnetycznego, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia. Podczas ich budowy zadbane jednak o to by nie zagrażały one otoczeniu. Badania przeprowadzone przez WIOŚ nie wykazały żadnych przekroczeń. Gleby użytkowe gminy mają 6277 ha. Monitoringiem ich zanieczyszczenia zajmuje się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Szczecinie badająca je pod kątem zawartości siarki, metali ciężkich oraz kancerogennych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Gleby gminy Dobra są mocno zakwaszone i wymagają wapnowania, nie wykazują natomiast przekroczeń zawartości metali ciężkich oraz siarki. W prognozie oddziaływania na środowisko „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” przedstawiono także obecny system gospodarki odpadami na terenie gminy. Jak wynika z opisu ilość odpadów wytworzonych na 1 mieszkańca w roku 2008 wyniósł 414,79 kg. W 2008 roku z terenu gminy zebrano 5556,31 Mg odpadów komunalnych, z czego wyselekcjonowano **2260,58 Mg** (przede wszystkim szkła, papieru i tektury, tworzyw sztucznych, odpadów wielkogabarytowych). Ilość wyselekcjonowanych odpadów w grupie odpadów komunalnych wyniosła 40,68%. Ilość odpadów trafiających na składowiska (Dalsze i Rymań) to 1369,15 Mg , natomiast ilość odpadów trafiających na kwaterę składową w Leśnie Górnym to 1926,58 Mg. Ilość odpadów unieszkodliwionych na składowiskach to 59,32%, czyli 3295,73 Mg.

Część planowanych inwestycji, a zwłaszcza budowa i organizacja gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i problemowych oraz usuwanie i unieszkodliwianie materiałów zawierających azbest może negatywnie wpłynąć na środowisko (załącznik nr 1). Na terenie gminy Dobra znajdują się obszary objęte ochroną prawną, takie jak pomniki przyrody oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, które zajmują 38% obszaru gminy. Planowane inwestycje mogą mieć pozytywny oraz negatywny wpływ na zasoby przyrodnicze gminy, dlatego dokładna analiza wpływu na poszczególne elementy przyrodnicze została przedstawiona w załączniku nr 1.

10. Podsumowanie

Analizując negatywne i pozytywne skutki realizacji „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” (szczegółowo przedstawione w załączniku nr 1), można stwierdzić, iż pomimo chwilowych, negatywnych oddziaływań na środowisko, należy przystąpić do realizacji „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, gdyż planowane inwestycje przyczynią się do:

- poprawy jakości środowiska,
- poprawy zdrowia ludzi,
- spełnienia wymogów określonych w dokumentach wyższego rzędu,
- poprawy komfortu życia mieszkańców Gminy,

„Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” jest opracowaniem, które zawierają wskazówki umożliwiające podjęcie stosownych działań, mających na celu rozwój gminy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju bazujących na zaspokajaniu potrzeb bez naruszenia spójności otaczającego nas środowiska. Praktyczne wykorzystanie zawartych w aktualizacji *Planu* informacji przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego, systemu gospodarki odpadami i co za tym idzie komfortu życia oraz zdrowia mieszkańców gminy.

11. Bibliografia

1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO 2010),
2. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
3. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa zachodniopomorskiego,
4. Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu polickiego,
5. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.
6. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.